

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 10

Fylke: V. A.

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Nes.

Emne: Lynging og mosing

Bygdelag:

Oppskr. av: Arvid Fodustøl

Gard: Fodustøl

(adresse): Fikka p. a.

G.nr. 76 Br.nr. 2.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Bonde og reparolår.

B. Eller om den er etter andre heimsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke): 72 år.

SVAR

1. Lang har jeg ikke der finnes nogen i Nes sogn som lynger, men i min farfars tid en sluttet av 1800 og langt tid i 1800 kanskje omkring 1800 blev der lyngst meget.

Min far var født 1829 - jeg er født 1876, og det første jeg kan minnes lynga vi meget - min far hadde da 4 kyr og 10 sauer - jeg overtok gården i 1902. og har ikke lynga. og jeg ved ikke av at nogen her omkring driver med lynging vi til dags.

2. Jeg antar at lynging blev stutt så omkring begyngelsen av 1900. der blev kinnst gjøddel, å jæ, sængen blev bedre gjøddel, det blev mer hoi i løa, og dermed stuttet en å lynga.

2. Lyngene blev saukt om høsten, helst så sent at bakken var frossen; da var det godt å slå lyng. og da var det lid å lynga.

3. Mange steder bruktes nok å rive lyng-likosa å skjære med siga; men her hos os hadde vi store bier med lyng som blev slått med langør og lynggjæ, lynggjæen var litt en almindelig langør og gjæ, bare laget noget lyng og sturker. en bestilt særskilt lynggjæ.

4 Det var mannsfolks arbejde å slå lyng - det
var tungt arbejde, mest når gjæen var
kross og bakken færru.

5 En kjerne slå en lyngstyg hvert 3-4 år

6 Lyngen blev raket sammen med høi-
ripen, laget i kjerner (fejjer) 4 fejjer
blev laget på ett fang og var bær som
så blev bæret høien med det samme, lyngen
måtte være fri for dogg-ripen og søv; men

7 når det var, så var det å skople den
sammen i læven; man satte bær i bær
så lett som mulig ut over gjeloch, siden var
det å begynne på nytt, ett lag til på samme måte.
Et læven var full eller en 50-80 bære.

Den måtte stå så lett, for at den ikke skulle
fårte; men holdes frisk-grønn.

8 Alle husedne åt lyng - best, kju, sau og gjit.

Et den fine lyngtoppen fra en ca 5 toms
lengde åt di op alt sammen. En kjo fikk
ett fang lyng - det kunne være ca 10-15 kg.

husen likeså, sausen fikk sitt i falletsodde-
i ei stor korg, som vinkes i en grind åt på garen.

9 Man regner den fine grønne lyng for god for
Lyng som beiter vil bli kjunt her; og det
skar sin grunn i at kreaturen stod inne
til det var godt så nær beite ut om våren

Masing -

Jeg har hørt her hørt eller sett at
der er blitt søkt mose til fôr her i
var bygd; muligens det kan ha fare-
kommet i meget eldre tid.

2477